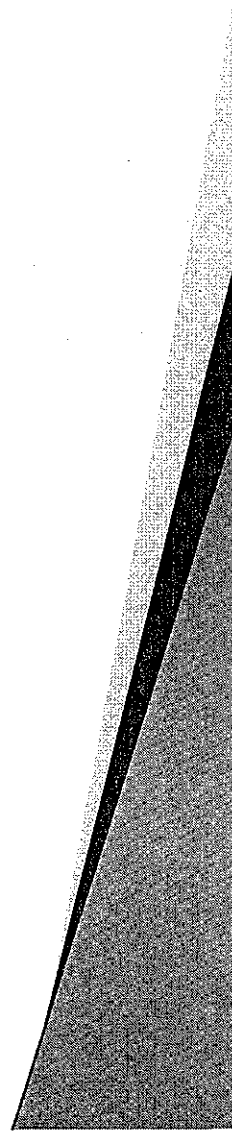

Nr. 17903/12.12.2023

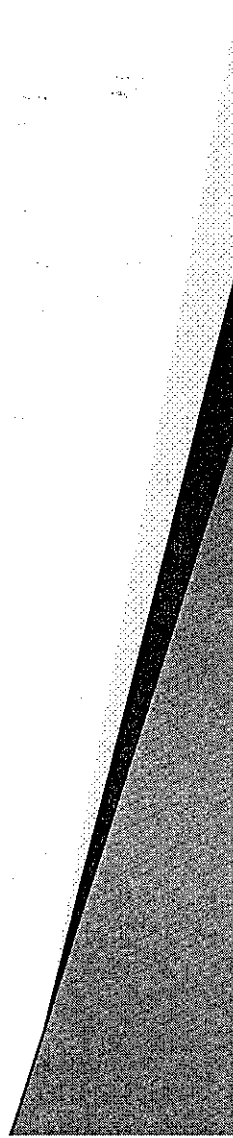
**Folosirea metodei retelelor neuronale in analiza
si interpretarea masuratorilor asupra radiatiilor
cosmice de mare energie**

prof. Laurentiu-Valentin RADUCANU

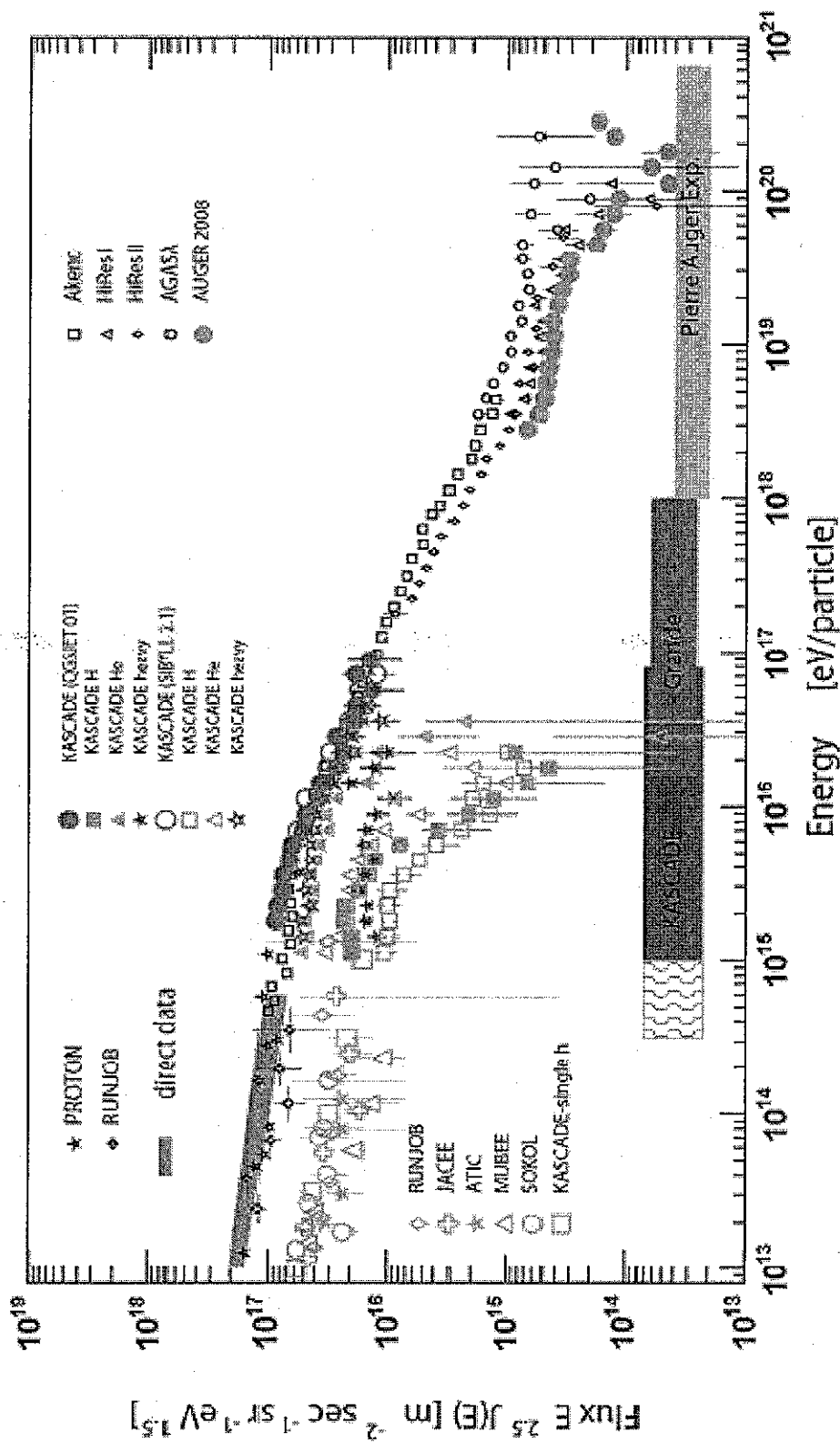

CUPRINS

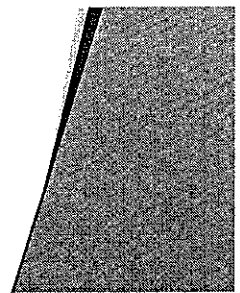
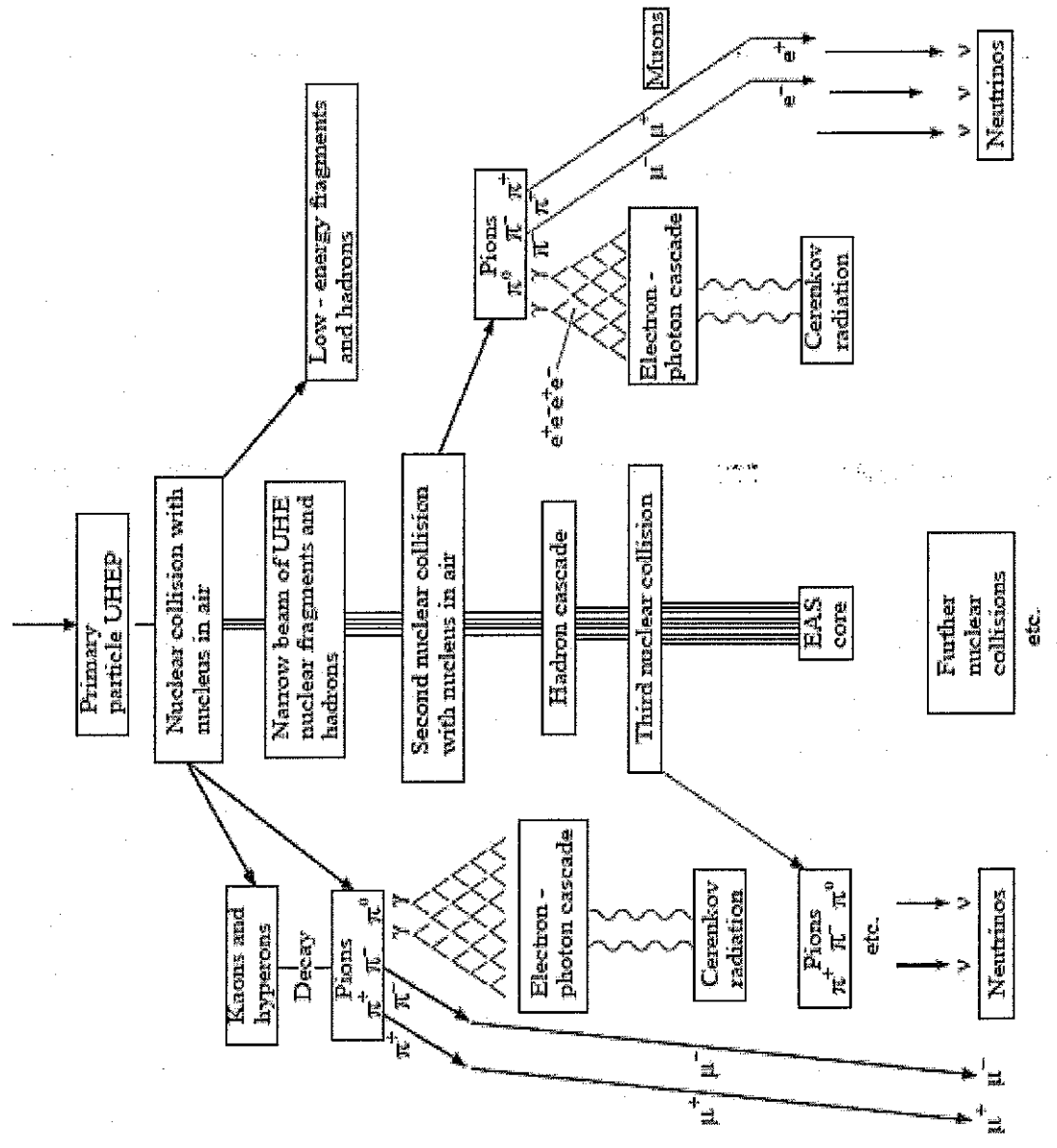
1. Introducere
2. Retelele neuronale
3. Baza experimentală existentă
4. Codul de calcul ANI (Analysis and Nonparametric Inference)
5. Concluzii

SPECTRUL RADIATIEI COSMICE PRIMARE

CASCADELE ATMOSFERICE EXTINSE

MIJONII

- The cosmic rays muons originate from decay of hadronic secondaries produced in particle cascades ("air showers") by primary cosmic rays:

- The ratio of positive to negative atmospheric muons, called the muon charge ratio is related to the neutrino flux / *J.Wentz et al.: Phys.Rev.D67, 073020 (2003)*

$$R_{\mu} (\mu^{+} / \mu^{-}) \approx R(\nu_e / \bar{\nu}_e)$$

- The Earth magnetic field has influence on muon and neutrino fluxes / *Lipari & Stanev, Proc. 27th ICRC 1995, vol. 1, p 516/*

RETELE NEURALE ARTIFICIALE

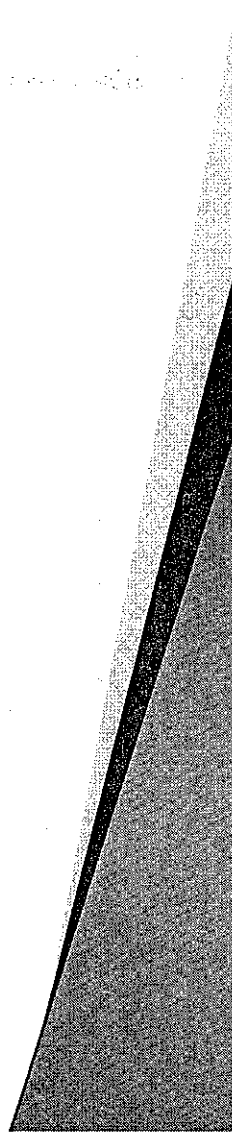
RNA reprezinta modele simplificate ale SNC si au abilitatile :

- 1) raspunde la stimuli de intrare
  - 2) se adapteaza la Mediu extern
- Modelele de RNA sunt cea mai buna solutie pentru construirea sistemelor de calcul inteligente.

- au viteza de procesare de cateva ordine mai mare decat a Retelelor biologice

RETELE NEURALE ARTIFICIALE

- ▶ 1943 McCulloch si Pitts prima modelare matematica a retelelor de neuroni
- ▶ 1949 Hebb arata ca exista o modificare permanenta a ponderilor conexiunilor neuronale pe masura ce organismul invata diferite activitati(task-uri)functionale.
- ▶ 1958 Roseblatt a propus modelul Perceptron (care putea invata sa clasifice anumite multimi de pattern-uri .)
- ▶ Modelul Perceptronului este samburele din care s-au dezvoltat toate celelalte modele de RNA
- ▶ algoritmul acestuia este reprezentativ pentru o clasa larga de algoritmi de instruire.

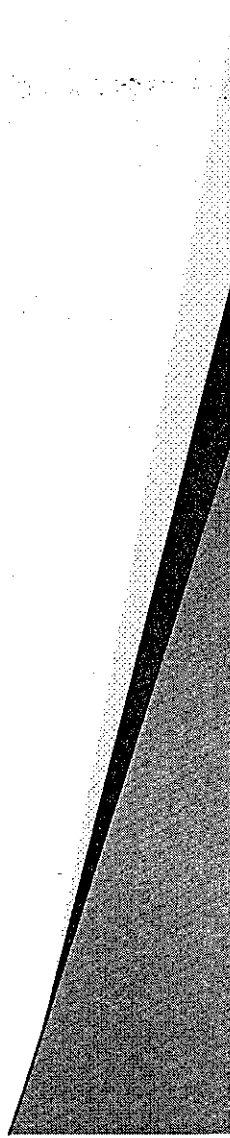

RETELE NEURALE ARTIFICIALE

► Modelul Perceptron (modelul neural)

(1) RN este formata dintr-un singur strat de neuroni

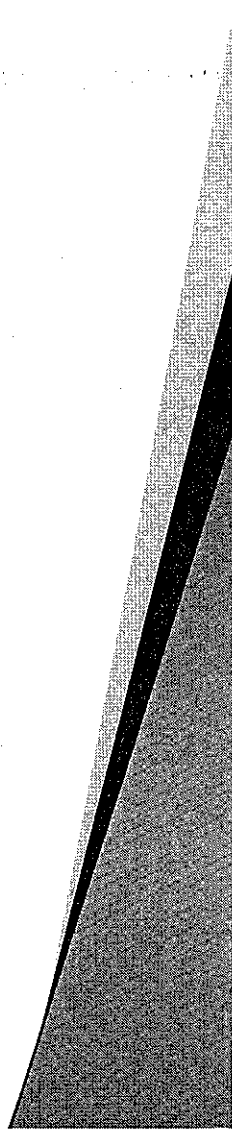
(2) legaturile sinaptice(ponderile) sunt modificate in functie de legea de invatare ("adaptare") ,care minimizeaza eroarea dintre rapunsul dorit (asteptat) si cel real al retelei .

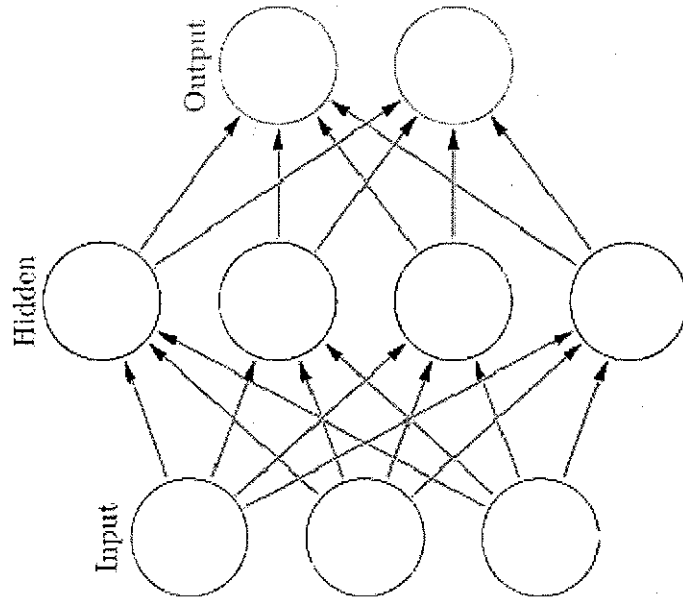

Principalele proprietati ale RN

- ▶ Capacitate de aproximare functionala
- ▶ Procesare distribuita a informatiei
- ▶ Capacitate de invatare (adaptare)
- ▶ Modelarea sistemelor multivariabile
- ▶ Robustete crescuta (in prezenta zgomotului)
- ▶ Viteza mare de calcul
- ▶ Toleranta la defecte

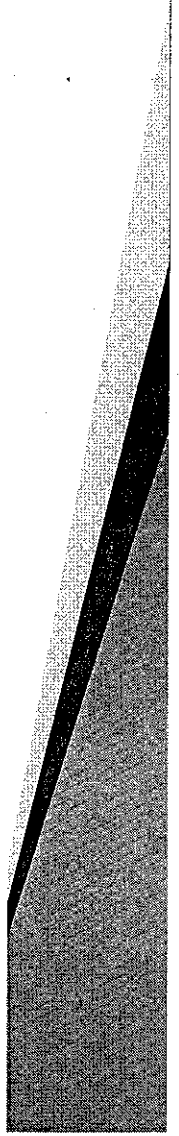
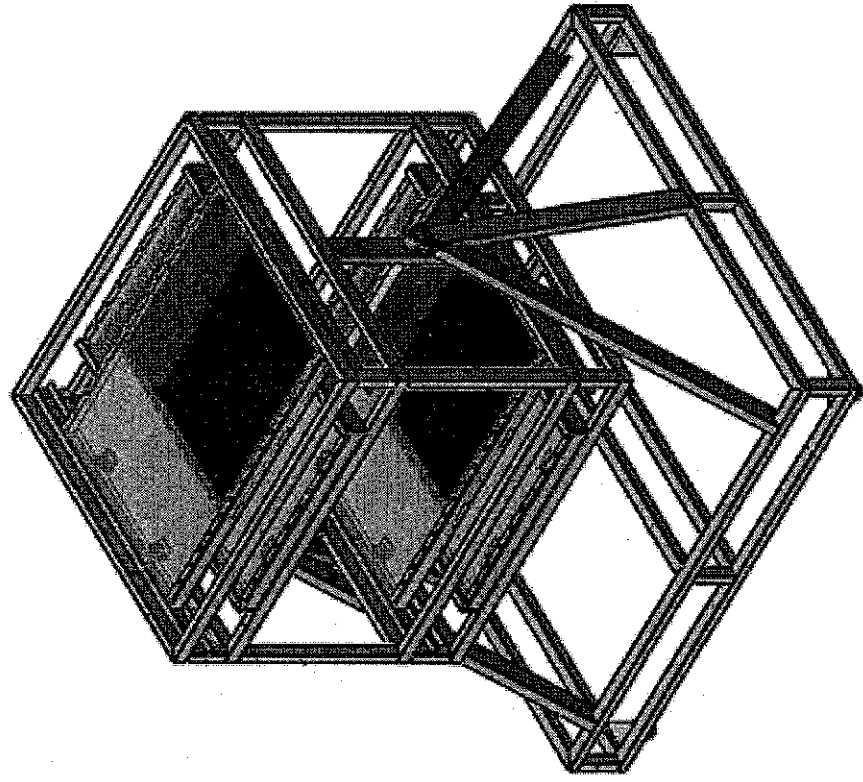
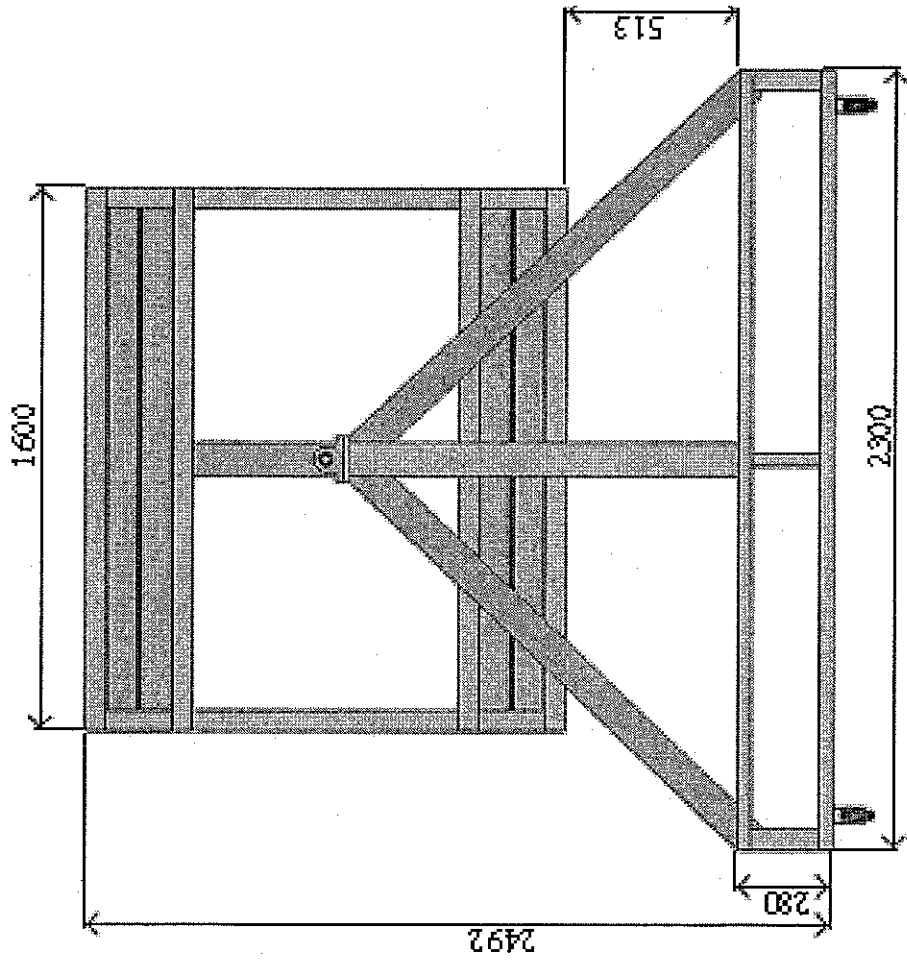
Retelele neuronale

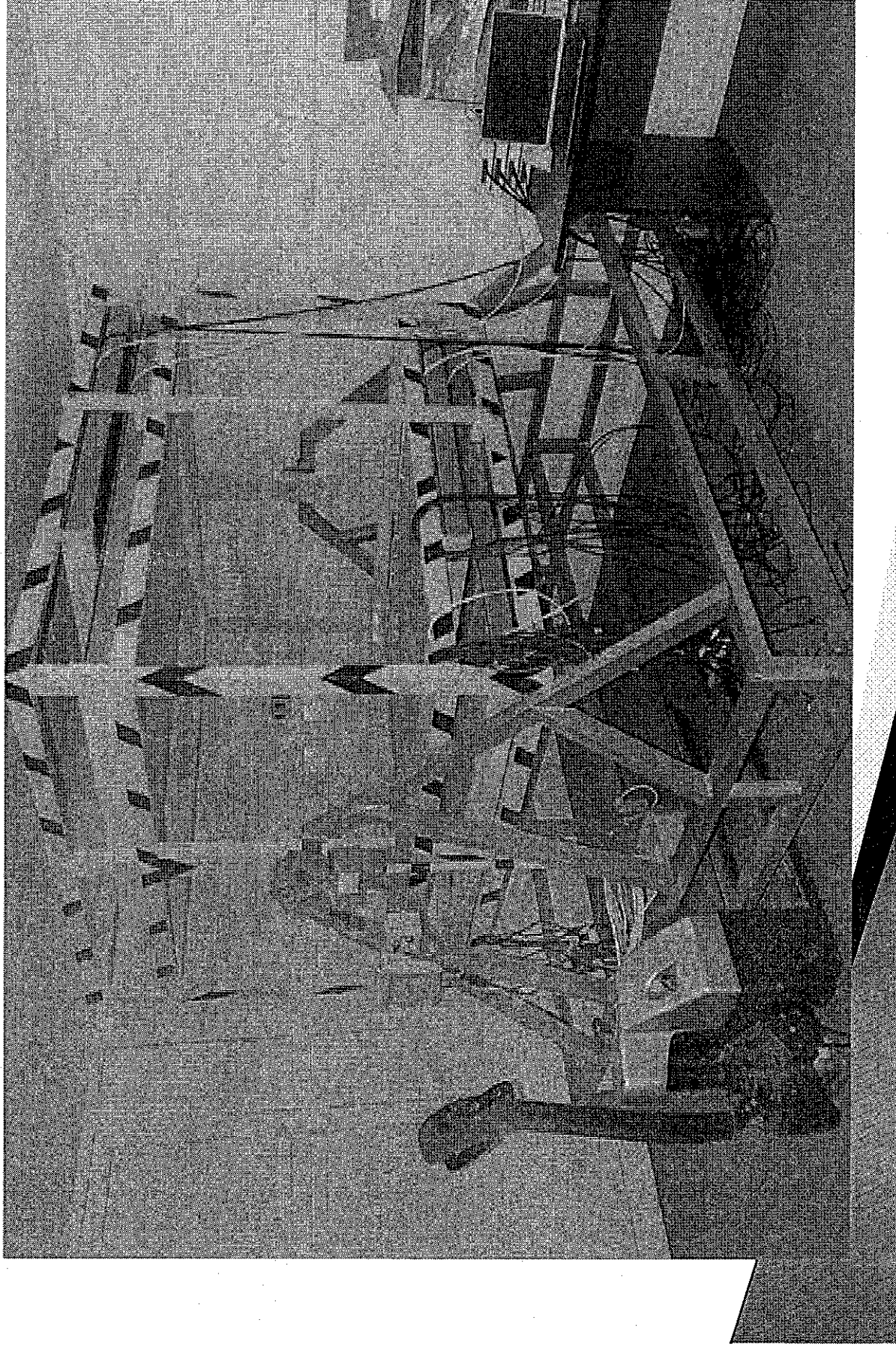
Reconstrucia informatiilor despre radiatia
cosmica primara pe baza datelor experimentale privind:

- fluxul de miuoni la suprafata
- fluxul de miuoni in subteran
- fluxul de miuoni din EAS
- raportul de sarcina miuonic din EAS
- Radiatia cosmica de energie mare

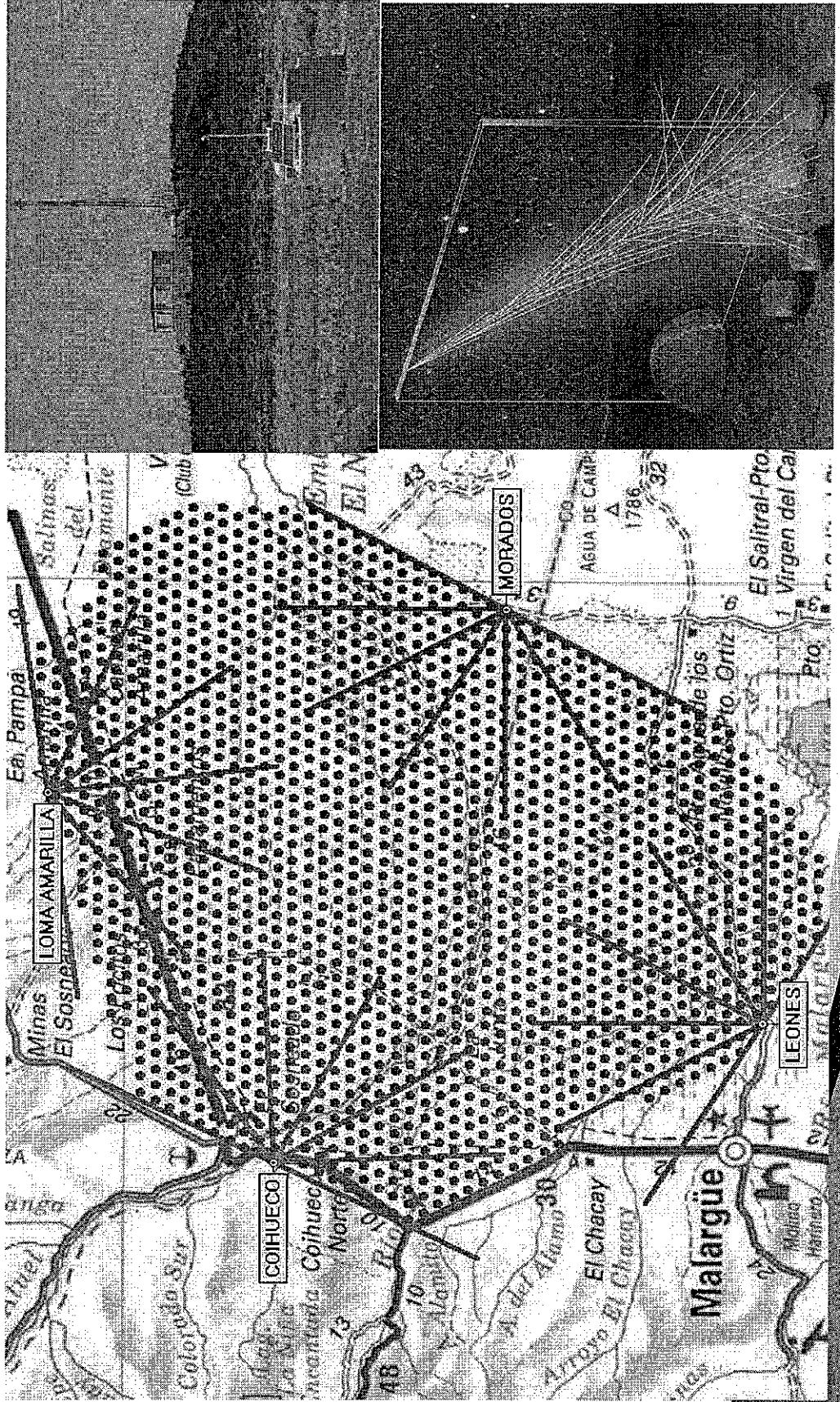
Detectorul directional de miuoni din laboratorul subteran

Detectorul direccional de miuoni din laboratorul subteran

Pierre Auger Observatory

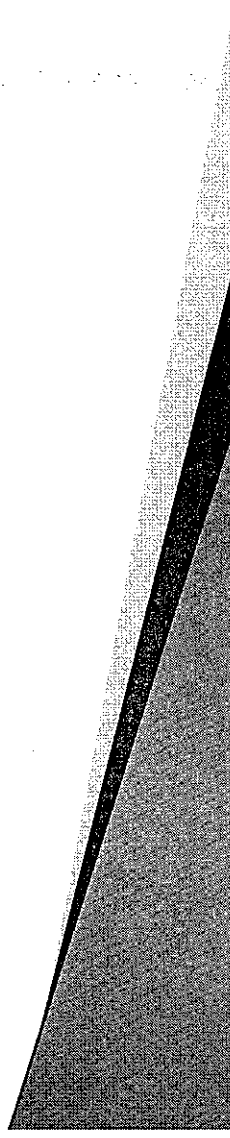
AN(Analysis and Nonparametric Inference)
reprezintă o metodologie unitară de analiză
a datelor multiparametrice, colectate de pe
instalațiile moderne de fizica razelor
cosmice constând din :

- ▶ - utilizarea optimă a informațiilor conținute în
studiile de simulare și evenimente
experimentale;
- ▶ - caracteristica cea mai bună de selecție și de
reducere inițială a dimensiunii ;
- ▶ - metode optimizate de estimare a densității de
probabilitate ;
- ▶ - scanarea distribuțiilor pentru a investiga
structuri integrate netriviiale;
- ▶ - estimarea nonparametrică a funcției de

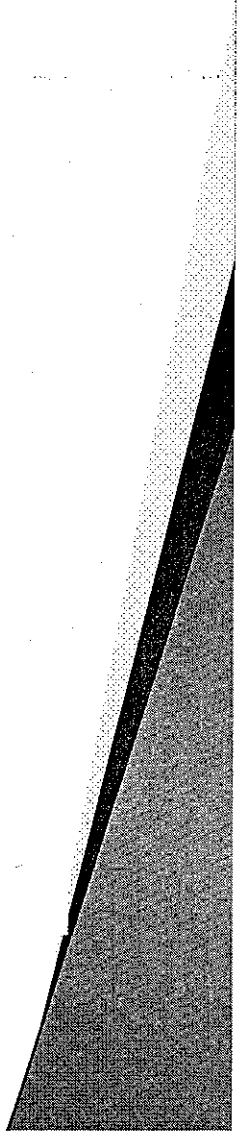
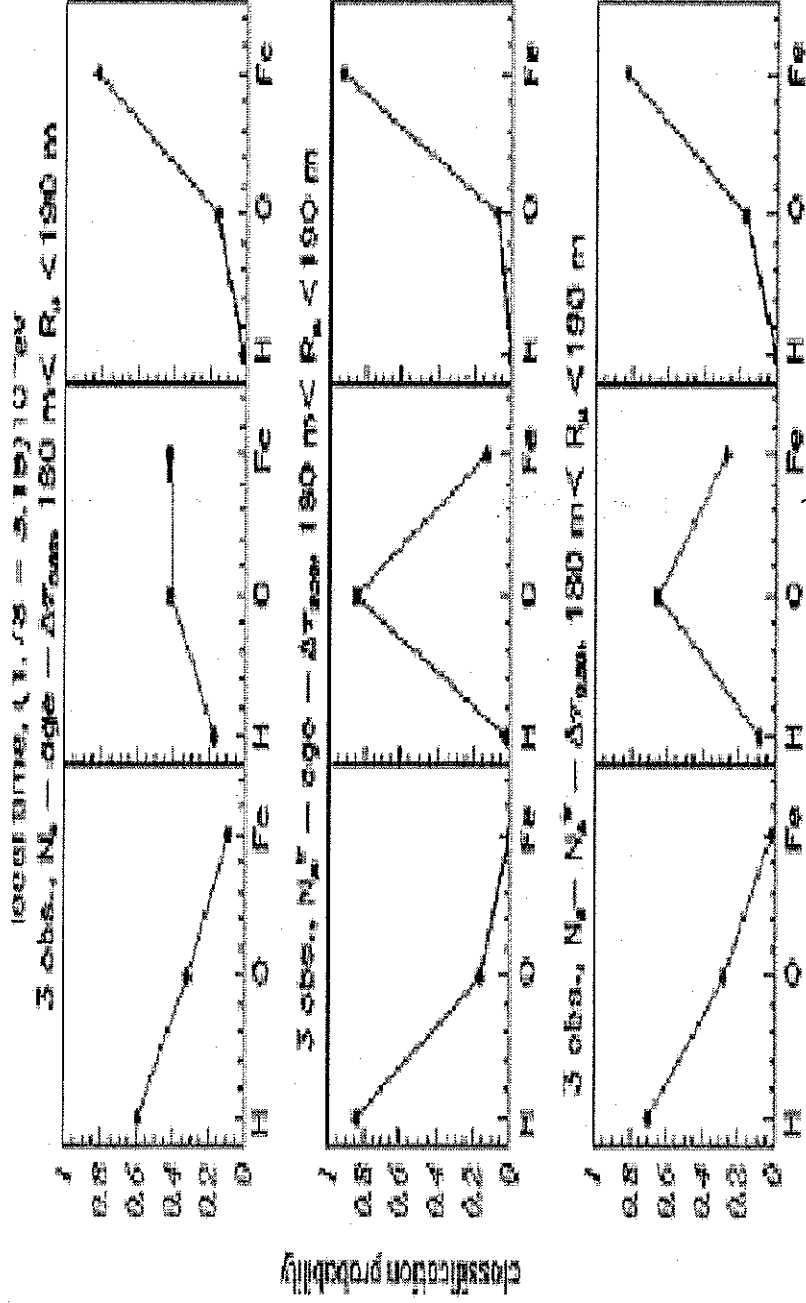
regresie.

Principalele probleme fizice care trebuie rezolvate sunt: folosind RN

- ▶ - analiza eveniment cu eveniment a EAS
- ▶ - estimarea spectrului de masa a razelor cosmice primare;
- ▶ - determinarea tipului și energia particulelor primare;
- ▶ - analiza datelor din sistemul de formare a imaginii din detectorii Cerenkov .
- ▶ - pentru a obține modelul și estimarea parametrilor de interacție hadronica la energii mari.

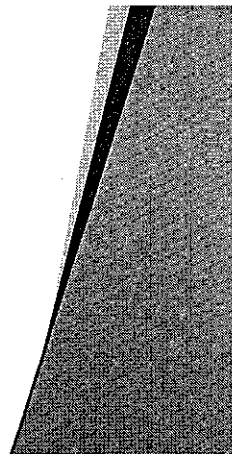
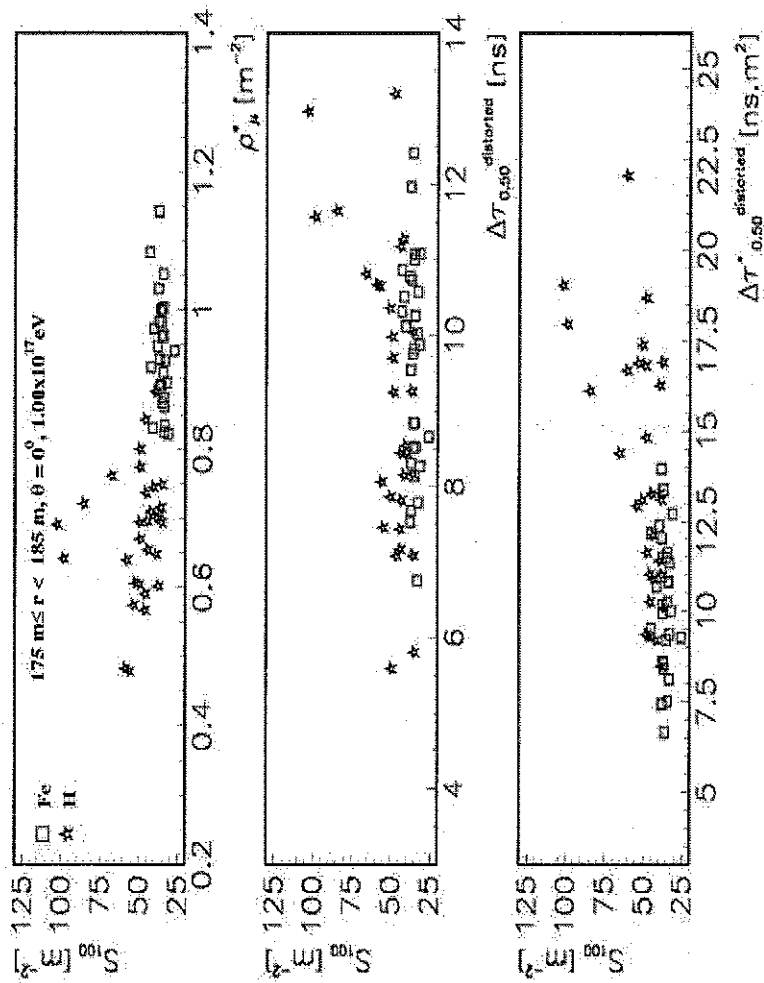
Aplicatii ale codului ANI pentru reconstructia masei particulei primare.

Aplicatii ale codului ANI pentru reconstructia masei particulei primare

CONCLUZII

Pe baza datelor experimentale folosind metoda retelelor neuronale se vor obtine informatii privind:

- ▶ Modelele de interactie hadronica la energii mari
- ▶ Spectrul energetic al radiatiei cosmice primare
- ▶ Compozitia de masa a radiatiei cosmice primare
- ▶ Multiplicitatile miuonilor de energie mare
- ▶ Informatii privind fluxul direcional de miuoni la nivelul solului si in subteran folosind detectorul direcional .
- ▶ Retelele neuronale reprezinta o metoda moderna de analiza si interpretare a datelor experimentale complexe
- ▶ In studiul radiatiei cosmice metoda se foloseste cu succes in analiza distributiei de masa - programul ANI (Analysis and Nonparametric Inference)
- ▶ Intentionam sa aplicam metoda atat pentru studiul radiatiei cosmice primare ,folosind datele de la Pierre Auger Observatory , cat si pentru analiza informatiilor ce pot fi obtinute prin studiul miuonilor din radiatia secundara.